

Geluidhinder per bron, 2016

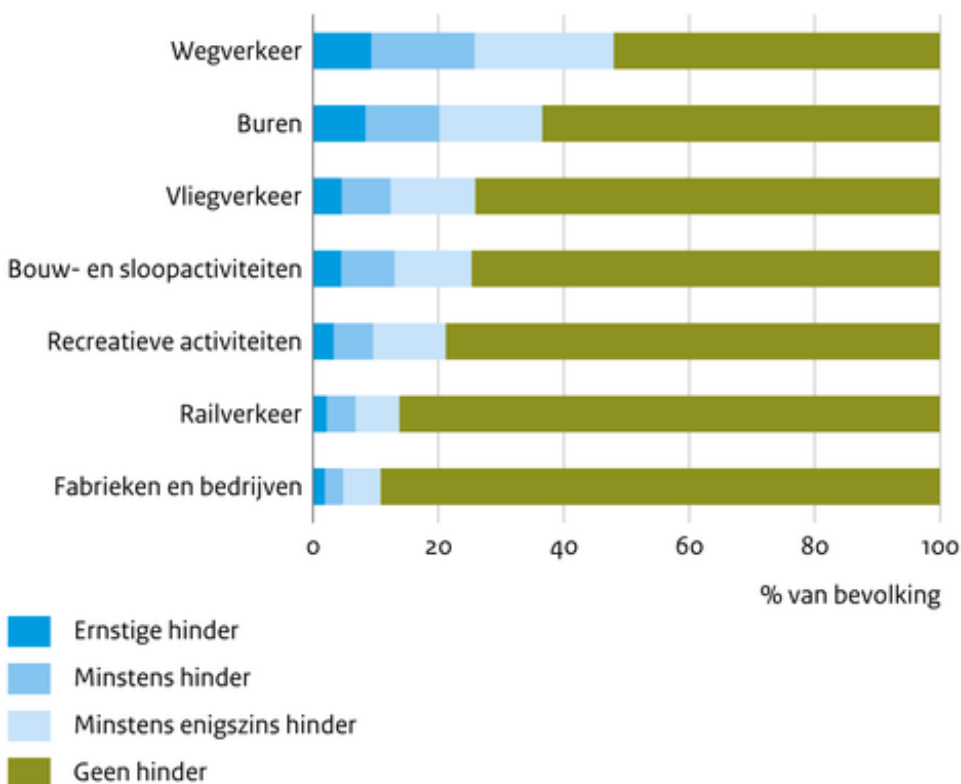
Indicator | 10 februari 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

In 2016 hebben inwoners van Nederland in hun woonomgeving vooral hinder van geluid dat wordt veroorzaakt door wegverkeer, burenlawaai en vliegverkeer.

[figuurgroep]

Belangrijkste bronnen van geluidhinder, 2016

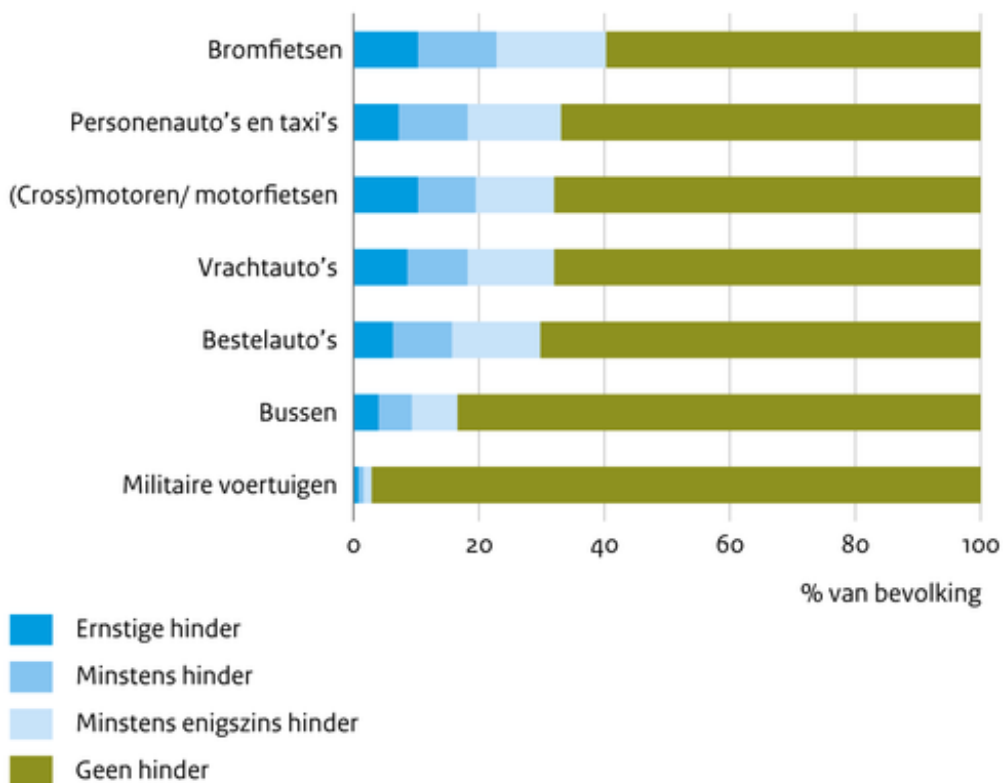

Bron: RIVM

CBS/feb20
www.clo.nl/nl029311

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xlsx\)](#) [3]

Geluidhinder door bronnen wegverkeer, 2016

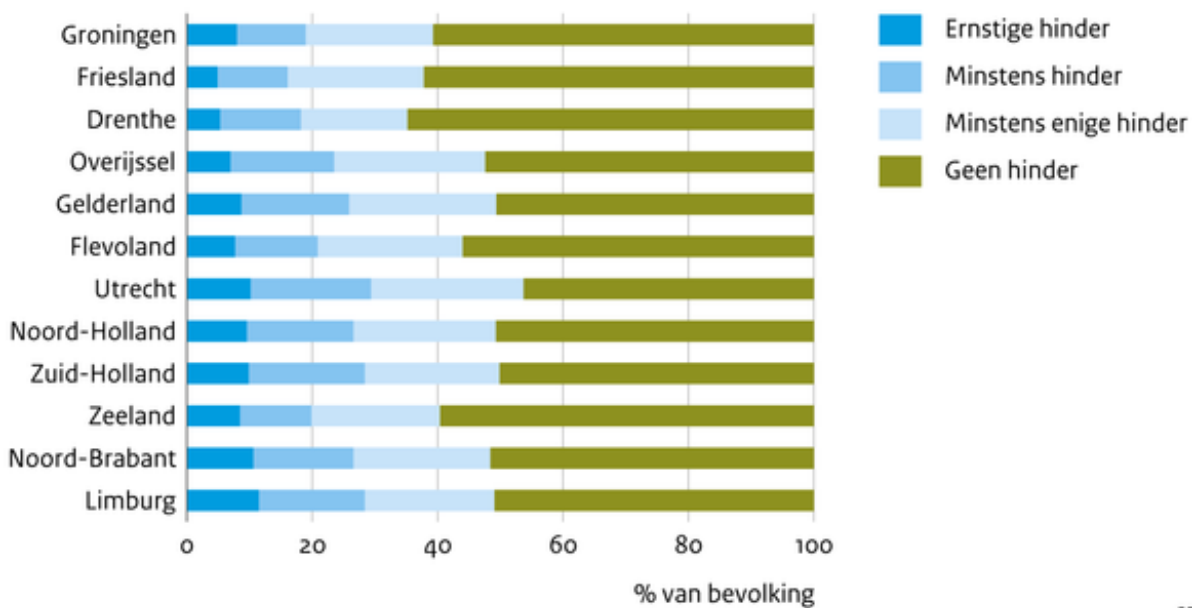

Bron: RIVM

CBS/feb20
www.clo.nl/nl029311

- [Download figuur](#) [4]
- [Download data \(xlsx\)](#) [5]

Geluidhinder door wegverkeer per provincie, 2016

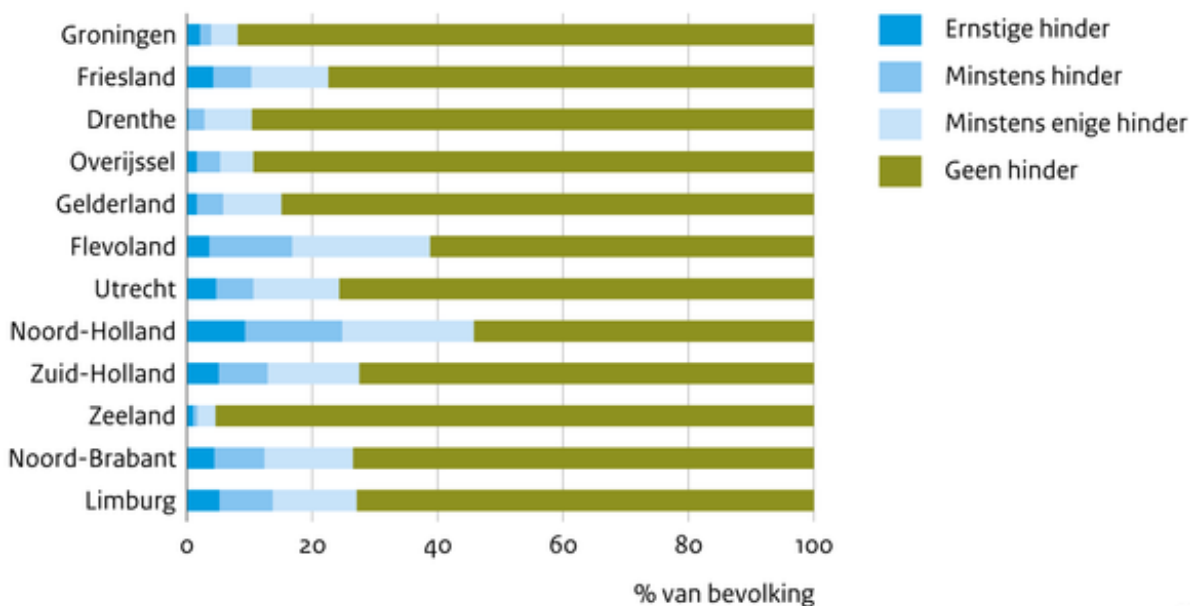

Bron: RIVM

 CBS/feb20
 www.clo.nl/nl029311

- [Download figuur](#) [6]
- [Download data \(xlsx\)](#) [7]

Geluidhinder door vliegverkeer per provincie, 2016

Bron: RIVM

 CBS/feb20
www.clo.nl/nl029311

- [Download figuur](#) [8]
- [Download data \(xlsx\)](#) [9]

[/figuurgroep]

Belangrijkste bronnen van geluidhinder

In 2016 heeft 48 procent van de Nederlandse bevolking hinder van geluid in de woonomgeving dat werd veroorzaakt door wegverkeer. Hiervan geeft ruim 9 procent aan "ernstige hinder" te ondervinden. Geluid van wegverkeer is daarmee de grootste bron van hinder in de woonomgeving. Binnen het wegverkeer zorgen brommers en scooters op wegen met een snelheidsbeperking tot 50 kilometer per uur voor de meeste geluidhinder.

Van burenlawaai heeft 37 procent van de bevolking in 2016 hinder. Burenlawaai wordt vooral veroorzaakt door 'contactgeluiden' in woningen (traplopen, slaan met deuren, lopen op harde vloeren) en geluid dat burens buiten maken.

Vliegverkeer is in 2016 voor 26 procent van de bevolking een bron van geluidhinder. In vergelijking met vorige inventarisaties is geluidhinder door militair vliegverkeer afgenomen, terwijl de hinder door de burgerluchtvaart op landelijk niveau ongeveer gelijk gebleven is.

Treinverkeer valt landelijk gezien buiten de top 3 van wegverkeer, burenlawaai en vliegverkeer, maar kan lokaal voor veel hinder zorgen, vooral als er veel goederenvervoer is.

Geluidhinder per provincie

Er zijn duidelijke verschillen in geluidhinder door wegverkeer tussen de provincies. Het percentage van de bevolking dat "ernstige geluidhinder" ondervindt door wegverkeer is in de relatief dunbevolkte provincies Friesland en Drenthe ongeveer 5 procent, tegenover 10-12 procent in het westen van het land en Zuid-Limburg.

In Noord-Holland is het aandeel van de bevolking dat ernstige geluidhinder door vliegverkeer

ondervindt met 9,3 procent vrijwel gelijk aan de 9,6 procent die wordt gehinderd door geluid van wegverkeer. Dit wordt veroorzaakt door de aanwezigheid van Schiphol in deze regio. In de provincies waar zich een regionale luchthaven van nationaal belang bevindt, of waar een deel van de startende en landende vliegtuigen relatief laag overkomt (Utrecht), is het percentage van de bevolking dat ernstige geluidhinder ervaart ongeveer 5 procent.

Hinder

Hinder is een verzamelterm voor allerlei negatieve gevoelens als ergernis, ontevredenheid, boosheid, teleurstelling, zich teruggetrokken voelen, hulpeloosheid, neerslachtigheid, ongerustheid, verwarring, het zich uitgeput voelen en agitatie (WHO, 2011). Het gaat over wat mensen ergens van vinden of wat mensen ergens bij voelen. Het geluid van een passerende vrachtauto kan voor de ene persoon hinderlijk zijn maar hoeft dat voor de andere niet te zijn. De ervaringen zijn verschillend. Ze zijn echter ook beide 'waar'. Zo wordt het immers beleefd. Het voorbeeld geeft aan dat de beleving en hinder die individuele mensen ervaren, niet uitsluitend kan worden uitgerekend met het geluidniveau waar mensen aan blootstaan (RIVM en RIGO, 2005). Dat komt doordat de innerlijke ervaring niet alleen door de blootstelling, maar ook door allerlei andere factoren wordt beïnvloed. Het gaat hierbij om situationele, contextuele en persoonsgebonden factoren.

Slaapverstoring door geluidhinder

Geluid kan tot slaapverstoring leiden. Vooral geluid van wegverkeer, van burens en van recreatieve activiteiten (zoals kermissen en sportvelden) zorgen daarvoor. In het algemeen geldt dat het percentage van de bevolking van wie de slaap wordt verstoord door geluid, kleiner is dan het percentage dat hinder ondervindt, maar slaapverstoring is mogelijk een belangrijker determinant van gezondheid dan hinder.

Referenties

- Poll, R. van, O. Breugelmans, D. Houthuijs, en I. van Kamp (2018). [Beleving woonomgeving in Nederland: Inventarisatie verstoringen 2016](#). [10] RIVM Rapport 2018-0084. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.
- RIVM en RIGO (2005). [Evaluatie Schipholbeleid - Schiphol beleefd door omwonenden](#) [11]. Rapport 2005-10. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM), RIGO, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (DGTL).
- WHO, JRC (2011). [Burden of disease from environmental noise](#) [12]. Quantification of healthy life years lost in Europe. World Health Organization, Genève.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Geluidhinder per bron, 2016

Omschrijving

Door de Nederlandse bevolking in 2016 ervaren geluidhinder, uitgesplitst naar diverse bronnen en

per provincie.

Verantwoordelijk instituut

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Berekeningswijze

Onderzoek in het kader van de zevende landelijke Inventarisatie Verstoringen, die het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) ongeveer eens in de zes jaar laat uitvoeren over de beleving van de woonomgeving. In 2016 namen ruim acht duizend inwoners van Nederland van 16 jaar en ouder eraan deel. Het onderzoek is uitgevoerd door het RIVM. Het CBS is verantwoordelijk voor de dataverzameling. Voor informatie over de opzet van het onderzoek en de berekeningswijze zie pagina 31 t.e.m. 34 (Hoofdstuk 3) van het rapport [Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [10] (Poll, R. van, et al., 2018). Achter in dit rapport (pagina 113 t.e.m. 125) bevindt zich de vragenlijst die voor het onderzoek gebruikt is.

Basistabel

Zie het tabellenboek op pagina 37 t.e.m. 111 van het rapport [Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [10] (Poll, R. van, et al., 2018).

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Het rapport [Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [10] (Poll, R. van, et al., 2018) gaat tevens in op de aspecten geurhinder, slaapverstoring, woontevredenheid, bezorgdheid, verwachtingen.

Verschijningsfrequentie

Tweejaarlijks

Achtergrondliteratuur

[Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [10] (Poll, R. van, et al., 2018)

Betrouwbaarheids codering

Schatting gebaseerd op een groot aantal (zeer accurate) metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Geluidhinder per bron, 2016](#) [13] (indicator 0293, versie 11 , 10 februari 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en

Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl029311>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0293> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0293_001g_clo_11_nl.png [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0293-001g-clo-11-nl.xlsx> [4]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0293_002g_clo_11_nl.png [5]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0293-002g-clo-11-nl.xlsx> [6]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0293_003g_clo_11_nl.png [7]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0293-003g-clo-11-nl.xlsx> [8]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0293_004g_clo_11_nl.png [9]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0293-004g-clo-11-nl.xlsx> [10] <https://www.rivm.nl/publicaties/beleving-woonomgeving-in-nederland-inventarisatie-verstoringen-2016> [11] <http://publicaties.minienm.nl/documenten/evaluatie-schipholbeleid-schiphol-beleefd-door-omwonenden> [12]

http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/136466/e94888.pdf [13]

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl029311>